

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce **Z. B.**, bytem N., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen **MPSV**), v řízení o žalobě ze dne 27.3.2014 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.2.2014 č.j. X o příspěvek na péči,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Řízení v této projednávané věci je upraveno soudním řádem správním (zákon č. 150/2002 Sb., dále jen **s.ř.s.**) a pro návrh je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce* a *žalovaný*.

Včasnou žalobou s následně připojenou kopií napadeného rozhodnutí žalobce napadl rozhodnutí MPSV ze dne 12.2.2014 č.j. X vypravené dne 18.2.2014, kterým žalovaný dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Karlových Varech (dále jen **ÚP**) ze dne 15.10.2013 č.j. X, jímž bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na péči (dále jen **příspěvek**) dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen **zákon**).

V žalobě žalobce závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 18.2.2014 a vrácení věci žalovanému, zároveň byla požadována i náhrada případných nákladů řízení bez bližší specifikace. Žalobce namítal, že posudkový lékař učinil závěr, že nesplňuje podmínky pro přiznání příspěvku, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav, když na jednání nemohl vzhledem k tomu, že cestu nezvládá, což bylo sděleno i praktickou lékařkou MUDr. M. B., tudíž si lékař LPK nemohl učinit odpovídající představu o zdravotním postižení; PK MPSV nezhodnotila také jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity a uzpůsobení sociálního prostředí a nezohlednila doložené nové lékařské zprávy. Také bylo namítáno, že nebyla vzata v úvahu ani skutečnost, že od provedení sociálního šetření dne 21.5.2013 se jeho stav zhoršil a také, že nezvládá bez pomoci druhé osoby ani

částečně mobilitu, orientaci, stravování, oblékání, obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost, když uvedl i důvody nezvládnutí uvedeného.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 12.2.2014 žalovaný popsal průběh řízení, kdy dne 24.4.2013 podal žalobce žádost o příspěvek na péči a po provedení sociálního šetření dne 21.5.2013 byl vypracován dne 8.7.2013 posudek o zdravotním stavu žalobce Okresní správou sociálního zabezpečení Karlovy Vary (dále jen **OSSZ**), dle něhož nejde o osobu starší 18 let věku, která se dle § 8 odst. 2 zákona považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby; nejde o osobu, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace; dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři nebo čtyři základní životní potřeby ani nevede k neschopnosti zvládat základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona; za nezvládané základní životní potřeby OSSZ uznala: osobní aktivity a péči o domácnost. Po osobním seznámení žalobce s podklady před vydáním rozhodnutí bylo vyžádáno ÚP nové posouzení a OSSZ dne 2.9.2013 uvedla, že i po doložení nových odborných nálezů nebyly shledány důvody ke změně posudkového závěru a setrvala na výroku a odůvodnění ze dne 8.7.2013, poté ÚP rozhodl o nepřiznání příspěvku na péči rozhodnutím ze dne 15.10.2013 č.j. X, proti němuž žalobce podal včasné odvolání. Žalovaný jako odvolací orgán požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, detašované pracoviště v Plzni (dále jen **PK MPSV či komise**) o posouzení stupně závislosti žalobce. Uvedená komise dne 21.1.2014 v posudku konstatovala shodné posouzení s lékařem OSSZ shora citovaným a uvedla, že si k jednání vyžádala kompletní zdravotní dokumentaci ošetřující lékařky žalobce MUDr. M. B. a zjistila, že oproti sociálnímu šetření zjištěný zdravotní stav nedokládá nepřiměřené duševní kompetence ani významnou poruchu paměti (orientace, podávání léků), neodůvodňuje pomoc při stravování, oblékání a tělesné hygieně s používáním kompenzačních a facilitujících pomůcek; rovněž se vyjádřila i ke všem námitkám žalobce k jím uváděné nutné každodenní pomoci a dohledu při základních životních potřebách - mobilitě, orientaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieně a při péči o zdraví, které neuznala za nezvládané. Dle žalovaného z provedených důkazů, které vycházely ze zajištěné zdravotní dokumentace, ze záznamu o sociálním šetření a z odborných lékařských nálezů lze mít za prokázané, že byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr a vypracovaný posudek PK MPSV ze dne 21.01.2014 se vypořádal se shromážděnými důkazy a námitkami uvedenými v odvolání, proto považuje tento posudek za úplný, objektivní a přesvědčivý. Žalobce k datu 1.4.2013 potřeboval pomoc pouze při 2 základních životních potřebách, proto bylo odvolání shledáno jako nedůvodné a rozhodnutí ÚP bylo potvrzeno.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný dne 5.5.2014 navrhl zamítnutí žaloby dle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodné, souhlasil s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání, popsal průběh řízení a zdůraznil, že jeho rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a odvolací řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno toto rozhodnutí zrušit. Také bylo uvedeno, že dne 29.1.2014 žalovaný vyrozuměl žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, takže i v této fázi odvolacího řízení měl žalobce možnost napadnout provedené sociální šetření, stejně tak jako v řízení před ÚP, nebo se vyjádřit k tomu, že dle něj PK MPSV neměla k dispozici dostatečnou zdravotní dokumentaci. Závěrem žalovaný uvedl, že žaloba je založena pouze na subjektivním nesouhlasu žalobce s posouzením jeho zdravotního stavu PK MPSV, ale nedoložil žádný důkaz potvrzující, že posouzení jeho zdravotního stavu ke dni podání žádosti o příspěvek na péči (respektive k prvnímu dni v měsíci) do doby jednání PK MPSV nebylo provedeno v souladu s právním řádem a jeho zdravotním stavem. Žalovaný není kompetentní k tomu, aby posuzoval, zda PK MPSV správně vyhodnotila zdravotní stav

žalobce s ohledem na jeho konkrétní zdravotní postižení či doložené lékařské zprávy, ale především zohlednil, že se komise vyjádřila ke všem námitkám žalobce, týkajících se jeho zdravotního stavu. (*Vyjádření bylo následně doručeno žalobci.*)

Obsah správního spisu zaslaného soudu žalovaným odpovídá skutečností uvedeným v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného. Ve spisu je mimo jiné založen *záznam ze sociálního šetření* provedeného dne 21.5.2013 obsahující zejména to, co žalobce uvádí ohledně svých potíží po operaci páteře v prosinci 2012; uvedeno je také, že v rukou a celém těle má viditelný třes. Ze založeného *posudku OSSZ* doručeného ÚP dne 11.7.2013 vyplývá, že dokumentací doloženou k žádosti nelze vysvětlit (*žalobcem uváděnou*) neschopnost: samostatné chůze s facilitační pomůckou, návratu domů, komunikace či samostatného provedení celkové hygieny, samostatného oblečení se a obutí a užívání léků, když není doložený kognitivní deficit, není závažná smyslová vada; sociální šetření se proto jeví jako celkově nadhodnocené; závěrem bylo uvedeno, že žalobce nezvládá základní životní potřeby z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a potřebuje pomoc při osobních aktivitách a péči o domácnost. S ohledem na nesouhlas žalobce s posouzením zdravotního stavu dne 21.8.2013, který se dle něho velmi zhoršil, bylo vyžádáno ÚP vyjádření OSSZ k námitkám žalobce, z něhož ze dne 2.9.2013 vyplývá, že i po doložení nových odborných nálezů nebyly shledány důvody ke změně posudkového závěru. Dále je založeno *rozhodnutí ÚP ze dne 15.10.2013*, který rozhodl nepřiznat příspěvek na péči; *včasné odvolání žalobce ze dne 29.10.2013* proti rozhodnutí ze dne 15.10.2013; *posudek PK MPSV* pracoviště v Plzni ze dne 21.1.2014 společně s přílohou pro hodnocení stupně závislosti, dle níž žalobce nezvládá 2 základní životní potřeby osobní aktivity a péče o domácnost po zhodnocení předložených lékařských zpráv i vyžádané zdravotní dokumentace od praktické lékařky MUDr. B.; komise se také vyjádřila i ke všem námitkám žalobce, které neshledala důvodnými, a potvrdila posudkový závěr OSSZ shora citovaný, který dle komise existoval i od data 1.4.2013, kdy oproti sociálnímu šetření zjištěný zdravotní stav nedokládá nepřiměřené duševní kompetence ani významnou poruchu paměti (*orientace, podávání léků*), neodůvodňuje pomoc při stravování, oblékání a tělesné hygieně s používáním kompenzačních a facilitujících pomůcek; poté, co žalobce nevyužil práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve stanovené lhůtě, vydal žalovaný *napadené rozhodnutí ze dne 12.2.2014*, které dle založené doručky bylo žalobci doručeno dne 19.2.2014.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*).

Podle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (*tj. k datu 12.2.2014*), jak vyplývá z § 75 odst. 1 s.ř.s. a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

V této věci rozhodl soud o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.), protože účastníci projevíli s takovým postupem souhlas (žalobce konkludentně a žalovaný výslovně).

Dle § 3 *správního řádu*, zákona č. 500/2004 Sb., postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.

Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v § 7 *zákona ve znění platném k rozhodnému datu*, když dle odst. 1 se příspěvek na péči (dále jen **příspěvek**) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Dle § 8 *odst. 2 zákona* se osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) *stupni I* (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

b) *stupni II* (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,

c) *stupni III* (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,

d) *stupni IV* (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby je uvedeno v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **příloha č. 1 vyhlášky**):

a) *Mobilita*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) *Orientace*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) *Komunikace*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) *Stravování*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) *Oblékání a obouvání*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) *Tělesná hygiena*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) *Výkon fyziologické potřeby*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se

považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) *Péče o zdraví*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) *Osobní aktivity*:

j) *Péče o domácnost*:

V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. *Soud pak shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí ze dne 12.2.2014 nesplňuje podmínky pro jeho zrušení zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nevyžaduje zásadní doplnění, žalovaný se vypořádal na podkladě posudku PK MPSV se všemi námitkami žalobce v potřebném rozsahu, přičemž žádnou z nich neuznal důvodnou. Ani soud neshledal žádnou z uplatněných žalobních námitek důvodnou, jelikož žalobce, na němž spočívá důkazní břemeno, plně nespécifikoval důvody, kvůli nimž není schopen zvládat jím namítané základní životní potřeby, ani neprokázal, že nezvládá více jak 2 základní životní potřeby, přičemž z posudku PK MPSV je zcela zřejmé, že bylo postupováno v souladu s příslušnou Přílohou č. 1 vyhlášky, kdy způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je upraven v § 1 až § 2c) této vyhlášky. Neznamená totiž, že pokud není vyhověno žadateli o příspěvek, u něhož byl konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, že rozhodnutí správního orgánu je nesprávné a v rozporu s příslušnými předpisy, když z předložených lékařských zpráv, ani z vyžádané zdravotní dokumentace od MUDr. B. (založen i Lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu ze dne 6.1.2014 – *chování i komunikace přiměřené, na dotaz odpovídá přiléhavě, během řeči zárazy, které vysvětluje nesoustředěností a zapomínáním, orientován místem, časem, osobou, paměť narušená, intelekt normální, řeč bez dysartrie, čtení a psaní schopen, nesoustředí se*) nevyplývá potvrzení takového stavu, jak popsal žalobce v odvolání proti rozhodnutí ÚP ze dne 15.10.2013 i v žalobě, přičemž posouzení zdravotního stavu ve vztahu k zvládání či nezvládání základních životních potřeb je svěřeno právním předpisem posudkovým lékařům OSSZ a PK MPSV, tudíž jimi vypracované posudky jsou podkladovým rozhodnutím pro rozhodnutí příslušného správního orgánu, tj. v této věci ÚP a MPSV. Nelze ani přehlédnout vyjádření posudkového lékaře OSSZ o tom, že výsledek sociálního šetření provedeného sociálním pracovníkem s ohledem na doloženou dokumentaci (*lékařské zprávy*) se jeví jako celkově nadhodnocené, přičemž rozhodující je posouzení lékařem a nikoli sociálním pracovníkem, který nehodnotí obsah lékařských zpráv, ale vychází zejména z údajů sdělených žadatelem o příspěvek. Napadené rozhodnutí žalovaného je plně v souladu s § 68 správního řádu (*náležitosti rozhodnutí*), když v odst. 3 je stanoveno, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Žalobce sice nebyl přítomen osobně posouzení jeho zdravotního stavu na OSSZ a u PK MPSV, ale před vydáním rozhodnutí ÚP i žalovaného měl možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, případně předložit další lékařské zprávy či namítat neúplnost podkladů, navrhnout jejich doplnění atd., avšak této možnosti v odvolacím řízení nevyužil; lékař OSSZ i PK MPSV zhodnotili všechny předložené lékařské zprávy, jak je zjištělné ze založených posudků, tudíž skutkový stav byl zjištěn dostatečně.*

K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, rozhodující správní orgán může dospět jen tehdy, jestliže se komise vypořádá se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník, o jehož nárok na příspěvek se jedná. Posudek o zdravotním

stavu ve vztahu k příspěvku musí obsahovat nezbytné náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru musí být takové, aby byla splněna zásada skutkového zjištění věci a jeho závěr byl přesvědčivý a srozumitelný pro účastníka i správní orgán a ze všech těchto hledisek je rozhodující správní orgán povinen při posuzování věci posudek PK MPSV vyhodnotit. Zdejší soud proto na základě všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že posudek PK MPSV v testu úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti, jakož i správnosti, v této věci obstál, protože výsledek posudkového hodnocení je srozumitelný pro rozhodovací orgán i pro účastníka řízení, byť s ním nesouhlasí, rovněž byla uvedena příčina zjištěného dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a také další zdravotní postižení žalobce.

Ze všech těchto důvodů dospěl zdejší soud k závěru, že žaloba žalobce ze dne 27.3.2014 není důvodná, když žalovaný se vypořádal dostatečným způsobem na základě posudku PK MPSV s jeho námitkami proti předcházejícímu rozhodnutí ÚP; ani soud neshledal důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť rozhodnutí je přezkoumatelné, žalovaný rozhodl v souladu s platnou právní úpravou, proto soud žalobu žalobce zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. shora citovaného (výrok I. rozsudku). Zároveň se soud omlouvá za délku řízení způsobenou objektivními skutečnostmi. *Bez ohledu na výsledek tohoto řízení má žalobce možnost podat opakovaně žádost o předmětný příspěvek, nebude-li vyhověno žádosti či případnému odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání požadovaného příspěvku.*

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 30. března 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně